

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА
ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ПСИХОКОРЕКЦІЇ»

Рівень вищої освіти: *перший(бакалаврський)*
Галузь знань: *05 Соціальні та поведінкові науки*
Спеціальність: *053 «Психологія»*
Освітня програма: *«Психологія»*
Статус навчальної дисципліни: *обов'язкова*
Мова навчання *українська*

Дніпро – 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Протокол від №

СХВАЛЕНО

Вченою радою навчально-
наукового інституту/факультету
Протокол від №

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Психологія»

(підпис)

Бурлакова І.А.

(ім'я та прізвище)

Розглянуто на засіданні кафедри психології та педагогіки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти
Протокол від 20.06.2023 № 20

Основи психокорекції // Робоча програма навчальної дисципліни. – Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. – 12 с.

РОЗРОБНИК:

Еліна ПАНАСЕНКО, професор кафедри психології та педагогіки навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат педагогічних наук, доцент.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Андрій МАСЛЮК, старший науковий співробітник Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, заступник начальника відділу науково-методичного супроводження психологічної підготовки суддів, д. псих. н., професор.
2. Олена МАЛИНА – доцент кафедри психології Запорізького національного університету, к.псих.н., доцент.

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол – розробника РПНД	<i>Зміст змін</i>	Підпис завідувача
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	4	
Загальна кількість годин:	120 год	120 год
Рік підготовки:	4	4
Семестр:	7	7
Лекції	30 год	4 год
Семінарські	10 год	10 год
Практичні	10 год	-
Самостійна та індивідуальна робота	90 год	116 год
Підсумковий семестровий контроль:	Екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Основи психокорекції**» є оволодіння знаннями з психокорекції та психокорекційними техніками, що дають змогу молодому фахівцю комплексно і практично підходити до питань оцінки клієнта і його ресурсів, а також ефективно планувати систему взаємодії між психологом і клієнтом. Важливим чинником успішності формування професійних компетенцій студентської молоді є позитивна мотивація до психокорекційної діяльності через створення ситуацій успіху на основі використання різноманітних технологій навчання: ігрових ситуацій, використання методу кейсів, реалізація безпосереднього нестереотипного спілкування з клієнтом тощо.

Успішне засвоєння програми навчальної дисципліни «**Основи психокорекції**» з паралельним вивченням, згідно з навчальними планами, таких навчальних курсів, як «Основи психореабілітації», «Психологічна допомога у надзвичайних ситуаціях» призводить до стимулювання розвитку у студентів таких компетентностей як навички міжособистісної взаємодії, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову); здатність до виконання завдань роботи психологічної служби підприємства, установи, навчального або медичного закладу, в пенітенціарній системі та службах МНС.

Очікувані результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК1 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2 – знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК6 – здатність приймати обґрунтовані рішення;

ЗК7 – здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК8 – навички міжособистісної взаємодії.

Фахові (спеціальні компетентності):

СК1 – здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології;

СК3 – здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків;

СК7 – здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації;

СК8 – здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову);

СК10 – здатність дотримуватися норм професійної етики;

СК11 – здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК12 – здатність проєктувати, організовувати та надавати психологічно ефективну допомогу людині в екстремальних та кризових ситуаціях.

Програмні результати:

ПР1 – аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2 – розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР5 – обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР7 – рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР8 – презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР9 – пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР10 – формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР11 – складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПР12 – складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13 – взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14 – ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР15 – відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР16 – знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР17 – демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР18 – вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Пререквізити: всі дисципліни професійної підготовки.

Постреквізити: вміти оптимально використовувати здобуті знання в практиці роботи психолога щодо здійснення психологічної корекції в індивідуальній і груповій роботі.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Основні питання теорії і практики психокорекції.

Сутність психологічної корекції. Специфічні риси психологічної корекції. Психокорекційна ситуація і мета психологічної корекції. Принципи психологічної корекції. Методи психологічного дослідження. Форми психологічної корекції. Етапи психокорекційної роботи.

ТЕМА 2. Сугестивні методи психокорекції.

Сугестивні техніки. Нейролінгвістичне програмування. Репрезентативна система. Вправа «Метафора». Вправа «реагування на критику». Вправа «Візуальне калібрування». Вправа «Аудіальне калібрування». Вправа «Кінестетичне калібрування». Техніка встановлення якорів. Рефреймінг. Прогресивна м'язова релаксація (метод Едмунда Джекобсона). Техніки релаксації. Вправи М. Норбекова. Аутогенне тренування за методом Й. Шульца.

ТЕМА 3. Психоаналітичний напрям у психокорекції.

Основи індивідуальної психокорекції А. Адлера. Самоаналіз за К. Хорні. Техніка «Самоаналіз». Аналіз сновидінь у юнгіанській парадигмі. Трансакційний аналіз Е. Берна. Проведення тесту «Батько – Дорослий – Дитина». Рольовий тренінг.

ТЕМА 4. Когнітивно-поведінковий напрям психокорекції.

Основні положення когнітивно-поведінкового напрямку. Обговорення та розвінчування ірраціональних суджень (А. Елліс). Аналіз психотерапевтичного випадку (за Н. Каліною). Вправа «Заміна негативних думок про себе на позитивні». Вправа «Звільнення від думок». Вправа «Напишу листа». Вправа «Чи я готовий(-а) до змін». Вправа «Аналіз «АВС-моделі»» (Д. Келлі).

ТЕМА 5. Гуманістична парадигма на прикладі клієнт-центрованого підходу К. Роджерса та логотерапії В. Франкла.

«Тріада Роджерса». Відображення емоцій та почуттів. Вправа «ознайомлення з переліком емоцій і почуттів». Вправа «Емпатія в консультативних взаєминах». Вправа «Формування різних рівнів емпатичного відреагування». Рольова гра «Консультативне інтерв'ю». Вправа «Складні почуття». Логотерапія В. Франкла. Метод дереклексії. Аналіз терапевтичного випадку. Метод парадоксальної інтенції. Вправа «Проаналізувати притчу про самовдосконалення та саморозвиток». Вправа «Перевірка готової думки».

ТЕМА 6. Феноменологічна школа в психокорекційній практиці на прикладі гештальт-підходу.

Гештальт-терапія. Монодрама. Ампліфікація. Робота зі снами. Діалог між частинами власної особистості. Здійснення кругів. Незавершена справа. Проектна гра. Виявлення протилежного (реверсія). Вправи на уяву. Вправа «Великий пес і Цуценя». Техніка «Експериментальне перебільшення». Гра «У мене є таємниця». Гра «Репетиція».

ТЕМА 7. Кататимно-імагінація терапія (символдрама).

Символдрама. Методика проведення символдраматичного сеансу. Тест квітка. Робота з конкретними мотивами. Робота з малюнком.

ТЕМА 8. Арт-терапевтичні техніки та їх застосування у психокорекції.

Переваги арт-терапії. Арт-техніки: особливості психокорекційного процесу. Проективний малюнок у психокорекції. Основні етапи коректувального процесу з використанням методу проективного малювання. Метод «Вільне малювання». Метод «комунікативне малювання». Метод «Сумісне малювання». Метод «Додаткове малювання». Загальна схема аналізу малюнка. Мандалотерапія. Музикотерапія. Вправа «Малюємо мандалу». Вправа «Ваші переваги». Вправа «Музичний плейлист». Вправа «Як обирати друзів». Вправа Мистецтво спілкування. Визначення понять».

ТЕМА 9. Особливості сімейної психокорекції.

Життєвий цикл сім'ї. Функціональна та дисфункціональна сім'я. Визначення основних понять пов'язаних із терміном «сім'я». Вправа «Діагностика домінуючої проблеми у подружжя». Опитувальник «Сімейні ролі». Вправа «Солом'яна башта». Методика «Генограма». Схема збору інформації про сім'ю в процесі побудови генограми. Техніка «Сімейна фотографія». Техніка «Сімейна скульптура». Вправи на сексуальність. Вправи на конфлікти пов'язані з розподілом подружніх обов'язків. Конфліктна ситуація в парі та психотерапевтичне втручання. Вправи-техніки «Сімейний колаж». Психокорекція труднощів, що виникають на етапі втрати одного з членів сім'ї. Психокорекція труднощів, що пов'язані з розлученням. Розпізнавання та особливості роботи з різними моделями батьківсько-дитячих сценаріїв.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Структура навчальної дисципліни наведена у додатку 1.1., 1.2.

Додатки 1.1, 1.2. (оновлюється щорічно).

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання. З навчальної дисципліни «**Основи психокорекції**» передбачено:

- для денної форми навчання – іспит.
- для заочної форми навчання – іспит.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

БАЛЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками.
2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Курсант, студент, слухач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «**Основи психокорекції**» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: усне опитування; презентації результатів виконаних завдань; тестові завдання; практичні вправи, іспит.

Поточний контроль здійснюється на семінарських та практичних заняттях шляхом усного або письмового опитування студентів. Поточний контроль здійснюється протягом всього семестру, пов'язаний з усіма формами навчального процесу та включає: оцінювання усних та письмових відповідей на семінарах та практичних, тестових завдань з кожної теми, виконання індивідуальних завдань.

Підсумковий контроль з дисципліни «**Основи психокорекції**» здійснюється у формі іспиту відповідно до навчальної програми та розроблених кафедрою екзаменаційних питань, затверджених у встановленому порядку. Перелік питань, які виносяться на екзамен складається на основі навчального матеріалу, що охоплює проблеми, які розглядалися на лекціях, семінарах та вивчалися самостійно під час позааудиторної роботи студента.

Студент допускається до іспиту, за наступних умов: виконання ним усіх видів робіт, що передбачені навчальним планом та отримання мінімальної кількості балів за кредитно-модульною системою, що надають допуск до іспиту.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

- навчальна аудиторія;
- ноутбук з відеокамерою;
- програмне забезпечення для доступу до мережі Інтернет;
- платформа «MOODL»;
- програмне забезпечення MicrosoftPowerPoint;
- дошка;
- крейда.

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Додаток 1.3. (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності).

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи психокорекції»

Освітній ступінь *бакалавр*
 Спеціальність *053 «Психологія»*
 на *2023 / 2024* навчальний рік

Форма навчання: ДЕННА **Обсяг:** 4 кредити ЄКТС (120 годин)
Навчально-науковий інститут права та інноваційної освіти
 Курс 4 Група *Б-ПС-041*

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ.занятт	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Основні питання теорії і практики психокорекції	12	3	2	2	2	10
2	Сугестивні методи психокорекції	12	3	2	2	2	10
3	Психоаналітичний напрям у психокорекції	12	3	2	-	-	10
4	Когнітивно-поведінковий напрям психокорекції	10	2	2	-	-	10
5	Гуманістична парадигма на прикладі клієнт-центрованого підходу К. Роджерса та логотерапії В. Франкла	10	4	2	-	-	10
6	Феноменологічна школа в психокорекційній практиці на прикладі гештальт-підходу	14	3	2	-	-	10
7	Кататимно-імагінація терапія (символдрама).	12	3	2	2	2	10
8	Арт-терапевтичні техніки та їх застосування у психокорекції	16	4	2	2	2	10
9	Особливості сімейної психокорекції	22	7	4	2	2	10

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. занятт	
1	2	3	4	5	6	7	8
	Разом за семестр	120	30	20	10	10	90
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>іспит</i>					
	<i>Разом за навчальний рік</i>	120	30	20	10	10	90

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 20.06.2023 р. № 20.

Завідувач кафедри

Психології та педагогіки

Вікторія КОРНІЄНКО

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи психокорекції»

Освітній ступінь *бакалавр*
 Спеціальність *053 «Психологія»*
 на *2023 / 2024* навчальний рік

Форма навчання: ЗАОЧНА Обсяг: *4* кредити ЄКТС (*120* годин)

Навчально-науковий інститут права та інноваційної освіти

Курс *4* Група *БЗ-ПС-141*

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Основні питання теорії і практики психокорекції	14	-	2	2	-	13
2	Сугестивні методи психокорекції	10	-	-	-	-	10
3	Психоаналітичний напрям у психокорекції	14	2	-	2	-	10
4	Когнітивно-поведінковий напрям психокорекції	10	-	-	-	-	10
5	Гуманістична парадигма на прикладі клієнт-центрованого підходу К. Роджерса та логотерапії В. Франкла	14	-	-	2	-	10
6	Феноменологічна школа в психокорекційній практиці на прикладі гештальт-підходу	10	-	-	-	-	10
7	Кататимно-імагінаційна терапія (символдрама).	14	-	-	2	-	10
8	Арт-терапевтичні техніки та їх застосування у психокорекції	10	-	-	-	-	13
9	Особливості сімейної психокорекції	24	2	2	2	-	20
	Разом за семестр	120	20	4	10	-	100
	Форма підсумкового контролю	іспит					

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. занятт	
1	2	3	4	5	6	7	8
	<i>Разом за навчальний рік</i>	120	4	4	10	-	116

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 20.06.2023 р. № 20.

**Завідувач кафедри
Психології та педагогіки**

Вікторія КОРНІЄНКО

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПСИХОКОРЕКЦІЇ

Освітній ступінь: **бакалавр** Спеціальність : **053 Психологія**

на 2023/2024 навчальний рік

Основні нормативні акти:

1. Про затвердження Положення про центр розвитку дитини/ Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 05.10.2009 № 1124 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1124-2009-%D0%BF>
2. Про внесення змін до Типового положення про центр соціально-психологічної реабілітації дітей/ Постанова Кабінету Міністрів України від 21. 11. 2012 № 1128. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1128-2012-%D0%BF>
3. Про внесення змін до Положення про психологічну службу системи освіти України/ МОН України; Наказ, Положення, Нормативи від 02.07.2009 № 616. Зареєстровано: Мін'юст України від 23.07.2009 № 687/16703. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0687-09>
4. Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України / МОН України; Наказ, Положення від 22.05.2018 № 509. Зареєстровано: Мін'юст України від 31.07.2018 № 885/32337. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-18>

Підручники:

1. Психологія. Вступ до спеціальності. Олена Іванова, Людмила Москалюк, Сергій Корсун, Видавництво учбової літератури, Київ 2020 рік с. 215
2. Книга Технологія психологічних досліджень. Ольга Столяренко, А. Куриця, Центр навчальної літератури, 2023 рік. с. 369
3. ФорматПрактикум із групової психокорекції: підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф'єва, О.В. Царькова, О.В. Кочкурова. Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2015. 414 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Андрушко Я. С. Психокорекція: навч.-метод. Посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 212 с.
2. Концептуальні засади в методика глибинної психокорекції: підготовка психолога-практика. навч. посіб. / за ред. Т.С. Яценко. Київ: Вища школа, 2008. 342 с.
3. Кузікова С.Б. Психокорекційна практика: нав.-метод. посібник. Суми: Вид-во СумДПУ ім. Макаренка, 2011. 100 с.
4. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції : Навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2020. 304 с.

5. Крюкова М. А., Лісовенко А. Ф. Практикум з психотерапії та психокорекції : навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня магістра факультету психології, політології та соціології) [Електронне видання]. Кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». – Одеса: Фенікс, 2020. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/13459>.
6. Осика О.В., Осика К.С. Теорія і практика психокорекційної роботи. Навчальний посібник. Слов'янск, 2016. 111 с.
7. Яценко Т.С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: навч. посібник. Київ: Вища школа, 2006. 382 с.
8. Яценко Т. С. Психологічні основи групової психокорекції: навч. посібник. Київ: Либідь, 2006. 264 с

Монографії та інші наукові видання:

1. Косик М. Мандали як метод самопізнання. Львів: ПП Сорока Т.Б., 2014. 52 с.
2. Психологія сім'ї / за заг. ред. В.М. Поліщука. Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. 239 с.

Інтернет-ресурси:

1. Автореферати дисертацій в НБУ імені В.І.Вернадського. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=ARD_EX&P21DBN=ARD&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри інформаційних технологій Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 20.06.2023 р. № 20.

Завідувач кафедри

Психології та педагогіки

Вікторія КОРНІЄНКО